

Холод Ганна Ярославівна,
кандидат філологічних наук,
Національна академія внутрішніх справ України
(м. Київ, Україна)

**СПЕЦИФІКА ВИСВІТЛЕННЯ В “КІНО-ГАЗЕТИ” (1930)
ДІЯЛЬНОСТІ ВИДАВНИЦТВА “УКРТЕАКІНОВИДАВ”
Анотація**

У статті, яка дозволить відтворити цілісну картину розвитку української видавничої справи в радянський період, розкривається специфіка висвітлення в “Кіно-газеті” (1930) діяльності видавництва “Укртеакіновидав”. Для досягнення поставленої мети проаналізовано фрази-орієнтири; статті, у яких міститься інформація про причини створення українського видавництва, напрями його діяльності, перспективи розвитку, недоліки роботи; примітки рекомендаційного характеру від редакції “Кіно-газети”; рецензії на книги, що стали інформаційним продуктом українського видавництва “Укртеакіновидав”.

Завдяки проаналізованим інформаційним матеріалам з'ясовано основні проблеми діяльності вищезгаданого видавництва, діапазон його видавничої продукції, функціональність фраз-орієнтирів та специфіку їх оформлення.

Ключові слова: видавництво “Укртеакіновидав”, “Кіно-газета”, рецензія.

1. Вступ

Вивченню діяльності українських книговидавництв були присвячені праці А. Мураховського (“Українське книговидавництво: радянська доба і сьогодення”), Т. Гринівського (“Видавнича справа в Україні початку ХХ століття”), Я. Ісаєвича (“Українське книговидавництво: витоки, розвиток, проблеми”) тощо. Необхідно зазначити, що вищезгадані дослідники, попри опрацьований ними великий масив інформації, не приділили увагу висвітленню діяльності видавництва “Укртеакіновидав”. Поява цієї статті була зумовлена необхідністю частково заповнити вищезгадану прогалину, що дозволить відтворити цілісну картину розвитку української видавничої справи в радянський період.

Мета статті – з'ясувати специфіку висвітлення в “Кіно-газеті” (1930) діяльності видавництва “Укртеакіновидав”.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

1. Ознайомитися з інформацією, викладеною на сторінках “Кіно-газети” за 1930 рік.
2. Проаналізувати інформаційні матеріали, у яких висвітлюється діяльність видавництва “Укртеакіновидав”.
3. З'ясувати специфіку висвітлення в “Кіно-газеті” (1930) діяльності видавництва “Укртеакіновидав”.

2. Методи дослідження

Під час дослідження було використано метод проблемно-тематичного аналізу інформаційних матеріалів, у яких висвітлювалася діяльність видавництва “Укртеакіновидав”. Завдяки вищезгаданому методу вдалося виокремити в них мікротеми й порушені проблеми функціонування видавництва. За допомогою описового методу репрезентовано діапазон інформаційних матеріалів про видавництво “Укртеакіновидав” і відтворено загальну картину його роботи в 1930 році.

3. Результати й обговорення

Слід відзначити, що в “Кіно-газеті” (1930) у зв'язку зі створенням видавництва “Укртеакіновидав” було приділено велику увагу висвітленню його діяльності й аналізу тогочасного стану українського видавничого ринку.

Уже в першому та другому випусках “Кіно-газети” у статтях Я. Кобилянського “Кіно-літератури бракує” [1], В. Розенбаума “Дайте книжку про кіно” [2], Ром Ан “Виправте хиби” [3] порушено проблему дефіциту книг про кіно, незабезпечення кінолітературою бібліотечних фондів (Всенародна бібліотека України, Бібліотека ВУФКУ, Бібліотека УНІК) і робітничих клубів (Клуб друкарів, Клуб будівельників), недостатнього рекламування діяльності видавництва, констатовано необхідність додаткового фінансування бібліотек й активізації діяльності видавництва “Укртеакіновидав” і ТДРФК для поповнення ресурсів бібліотек-читалень.

Для ознайомлення читачів із перспективами українського видавництва редакція “Кіно-газети” у третьому номері розмістила інформаційний матеріал Ів. Порфір'єва “Укртеакіновидав відповідає” [4], що з огляду на заголовок та її початок, у якому йдеться про вищезгадані інформаційні матеріали, зокрема “Дайте книжку про кіно”, “Виправте хиби”, де було зазначено хиби діяльності видавництва, є відповіддю на критичні зауваження щодо його діяльності. Проаналізувавши причини низької ефективності попереднього етапу роботи (“багато найдорожчого часу (початок осені) пішло на організаційно-підготовчу роботу” [4, с. 5], відсутність щільного зв'язку з пролетарською громадськістю) видавництва, Ів. Порфір'єв, керівник видавництва, ознайомив читачів із його напрямками роботи (підготовка до друку нових книг про кіно й театр, забезпечення сільських і клубних драмгуртків необхідною літературою, співробітництво з громадськістю, зокрема проведення спільної наради для обговорення плану “видання української мистецької книжки” [4, с. 5]) і планами на майбутнє (організація

художньої ради, мета якої – контроль діяльності видавництва; оголошення конкурсу на п'єси для великих театрів, робітничих і селянських драмгуртків).

Лазарев у статті (“Що нам потрібно” [5]), відзначивши факт зміни керівництва (“зараз на чолі видавництва стоїть робітник-висуванець тов. Порфір'єв” [5, с. 5]) і позитивно оцінивши результати діяльності видавництва, констатував необхідність змінити цінову політику видавництва, орієнтуватися на масового читача, збільшити тираж, приділити увагу популяризації діяльності видавництва “Укртеакіновидав”.

У п'ятому номері “Кіно-газети” за 1930 рік завдяки фразам-орієнтирам (“Російське в-во “ТЕАКИНОПЕЧАТЬ” не обслуговувало / нацменшостей, разом з тим припускаючи ідеологічні/збочення в своїй продукції. Організація “УКРТЕАКИНОВИДАВ’у” цілком впливає із національної політики комуністичної партії. Пролетарська громадськість допоможе “УКРТЕАКИНОВИДАВ’ові” задовольнити вимоги українського кіноглядача на доброякісну книжку про мистецтво” [6]), оформленим великими літерами й жирним накресленням, на тлі яких завдяки контрастності (маленькі літери) і специфічному написанню (через математичний дріб) виділяються ключові лексеми (не обслуговувало/ нацменшостей, ідеологічні/збочення), акцентовано увагу на недоліках російського видавництва “ТЕАКИНОПЕЧАТЬ”, наявність яких і зумовила створення українського видавництва. Використана у фразах-орієнтирах антитеза сприяє формуванню позитивного іміджу українського видавництва й дискредитації попередника.

Динамізує вищезгаданий процес стаття Сатира “Потрійна бухгалтерія в “ТЕАКИНОПЕЧАТИ”” [7]. Автор намагався розібратися в конфлікті, який виник між видавництвами “Укртеакіновидав” і “Теакинопечать” через небажання останнього сплачувати фінансовий борг за отриману видавничу продукцію й тривале намагання з’ясувати виникнення “незрозумілих сум: крб. 2-79; 1-80 та 27 коп.” [7, с. 3]. Позиція видавництва “Теакинопечать” щодо розв’язання фінансової проблеми (борг – 13, 123 крб. 62 коп.), зокрема сплата ним лише 663 крб. 87 коп. (“Ми продали всі Ваші журнали вартістю крб. 8.814 і 90 коп., на макулатуру за 160 крб. і 97 коп., яку суму записали на Ваш рахунок, списавши крб. 8.814 – 90 к. за номіналом...” [7, с. 3]), дала підстави Сатиру зробити іронічний висновок щодо потрійної бухгалтерії, яка, на відміну від подвійної, “дає змогу так легко “розв’язувати” грошові зобов’язання між Радянськими державними організаціями...” [7, с. 3]. Після статті є коментар від редакції “Кіно-газети” про генеральну чистку всього апарату видавництва “Теакинопечать” і рекомендація комісії, яка для з’ясування всіх аспектів діяльності видавництва особливу увагу повинна звернути на вищезгадану статтю.

Проблему виконання деякими осередками ТДРФК (Миколаївський осередок ТДРФК, Управа ТДРФК на Дніпрелстані) своїх фінансових зобов’язань щодо Укртеакіновидаву порушує Ас у статті “Як не треба допомагати” [8]. Під нею “Від редакції” міститься імпліцитна вказівка (“Ми глибоко переконані, що ЦПТДРФК дасть окружним організаціям ТДРФК пояснення, як треба допомагати молодому Укртеакіновидав’ові по-справжньому” [8, с. 5]) ЦПТДРФК провести роз’яснювальну роботу серед окружних організацій ТДРФК, яка дозволить запобігти повторенню вищезгаданої ситуації.

М. Забужний у статті “Збагатімо радянську мистецьку зброю” [9] більш чітко визначив причини організації “Укртеакіновидаву”: неспроможність “Теакинопечати” задовольнити мистецькі потреби нацменшин, популяризація вищезгаданим органом кіноманії – та окреслив напрями діяльності новоствореного органу: політизація продукції, підпорядкування всіх видань “до вимог реконструктивної доби (індустріалізація промисловості, колективізація села)” [9, с. 3], ліквідація мистецької неписьменності, забезпечення клубних і сільських драматичних гуртків художнім матеріалом.

На сторінках “Кіно-газети” редакція розміщала інформаційне повідомлення “Що обіцяє “Укртеакіновидав”” [10], у якому зазначено перелік літератури, яка готується до друку (23) й виходить із друку (23), оголошення Укртеакіновидаву [11; 12] щодо можливості придбати видавничу продукцію з переліком книг та прізвищ авторів звернення редакції до передплатників із проханням повідомляти інформацію про отримання конкретного номера “Кіно-газети” з метою “перевірки чіткості роботи апарату розповсюдження Укртеаткіновидаву та експедиції пошти (Газетне бюро)” [13], а також попередження [14] від видавництва, у якому йдеться про припинення розсилки видавничої продукції (“Кіно”, “Кіно-газета”, “Радянське мистецтво”) за умови відсутності внесення другої частини передплати.

Фрази-орієнтири критичного характеру, зокрема “Кіно-книжку під контроль мас. Сигналізуємо: Укртеакіновидав подекуди марно витрачає гроші на непотрібні книжки” [15], “Роботу кіновидавництва під контроль пролетарської громадськості!” [16], корелюють із контентом інформаційного повідомлення І. Порфір’єва “Про реорганізацію видавничої справи” [17]. У ньому автор повідомляє, що у зв’язку з тематичною неузгодженістю щодо випуску видавничої продукції, а також хворобливої конкуренції щодо її розповсюдження раднаркомом ухвалено на базі Державного видавництва УСРР утворити об’єднання видавництв під назвою “Державне Видавниче Об’єднання УСРР” [17, с. 4].

У “Кіно-газеті” за 1930 рік у зв’язку з активізацією діяльності “Укртеакіновидаву” збільшилася кількість рецензій на книги, які друкувалися вищезгаданим видавництвом. Прикметним є те, що редакція “Кіно-газети” переважно розміщала рецензії на останній, іноді на передостанній сторінках номерів у рубриці з варіативними назвами (“Книжки й фільми” [18], “Під контроль глядача” [19], “Під контроль глядача книжки і фільми” [20], “Під контроль кіногромадськості” [21], “Нові книжки й фільми” [22], “Під контроль пролетарської кіногромадськості” [23]).

У “Кіно-газеті” за 1930 рік було розміщено рецензії Б. Сушицького, М. Лядова, Д.Ф., Бізона, В. Харченка, Д. Батурова, Ю.М. на книги П. Нечеса (“Кіноактори та кіномани”), К. Миклашевського “Звукове кіно”, Батурова “Партія і Ленін про кіно”, “Кіно – знаряддя культури”, М. Ушакова “Три оператори”, М. Вороного

“Трюки в кіні”, Я Савченко “Народження українського радянського кіна”, Й. Дельмонта “Дикі звірі в кіні”, О. Фомічевої “Кіно за кордоном”, Ц. Солодаря “Кіно на селі”.

Рецензуючи книгу П. Нечеса “Кінотеатри та кіномани”, Б. Сушицький визначив дві категорії представників такого негативного суспільного явища, як кіноманія, і причини її появи. Зокрема, указав на негативну роль кінопреси, що, продукуючи бульварні матеріали (“біографії” Теакино-печати), створила у свідомості читача неправильне уявлення про життя кіноактора. Під час рецензування вищезгаданої книги автор, виокремивши такі недоліки інформаційного продукту, як часткове висвітлення соціальної природи кіноманії, відсутність логічної послідовності викладу матеріалу, фактологічної конкретизації (дати, місце), наголосив на необхідності її популяризації з метою культурної профілактики кіноманії. Прикметним є те, що жирним накресленням виділено хиби та висновок про актуальність цієї книги.

На початку наступної рецензії Б. Сушицький обґрунтував необхідність появи книги К. Миклашевського “Звукове кіно” відсутністю в Україні інформаційного продукту, мета якого – популяризація тонфільму. Прикметним є те, що абзаци, у яких викладено актуальність вищезгаданого інформаційного продукту (“... а на Україні таких книжок досі не було, тому появу перекладу книжки К. Миклашевського треба вважати за цілком вчасну” [25, с. 5]) та висновки компліментарного характеру (“В цілому книжка зрозуміла, цікава, потрібна масовому читачеві, але й фахівцям не завадить перечитати її, бо й для них там буде дещо цікавого” [25, с. 5]), виділено жирним накресленням таким чином, що створюється міні-текст, який, на нашу думку, крім інформаційної, виконує ще й рекламну функцію.

У рецензії на книгу Батурова “Партія і Ленін про кіно” Б. Сушицький аргументує актуальність рецензованої книги з огляду на необхідність ознайомлення читача з директивами партії про кінороботу. Аналізуючи розділи книги, рецензент наголосив на доречності ознайомлення читача із загальним розвитком кіно в Радянському Союзі й на Заході, відзначивши поверховість викладу матеріалу, недостатність наведення конкретних фактів на підтвердження викладеної думки, зокрема йдеться про фашизацію кіно, тобто пропаганду фашизму засобами кіномистецтва. Б. Сушицький відзначив уміння автора доречно узагальнити міркування Леніна про кіно й підкреслити його внесок у розвиток кіноіндустрії. Аналізуючи зібрані автором документи (переважно “парт-кіно-наради 1928 року” [26, с. 4]) і створені до них коментарі, Б. Сушицький, попри дану ним негативну оцінку (“поверхова балаканина” [26, с. 4]), рекомендує ознайомитися з вищезазначеною книгою, яка сприятиме популяризації партійних документів серед кінофахівців та кіногромадськості.

У рецензії Б. Сушицького на книгу Й. Дельмонта “Дикі звірі в кіні” автор, беручи під сумнів доцільність й актуальність друку цієї книги в Радянському Союзі, використовує доречний у даному випадку композиційний елемент “запитання – відповідь”. Констатуючи якісний переклад М. Вороного та Ю. Кривдіна з німецької мови, яким удалося зберегти індивідуальний стиль автора книги, Б. Сушицький вважає недоліком відсутність передмови, де б містилося розтлумачення ступеня переробки, зазначеної в службовій частині видання (“Переклад та переробка з німецької М. Вороного та Ю. Кривдіна. Укртеакиновидав 1930” [27, с. 6]).

Бізон, наголошуючи на вдалій назві книги Я. Савченка “Народження українського радянського кіна”, яка виконує рекламну функцію (“Що й казати, така назва не може не привабити до книжки уваги кожного, хто цікавиться українською кінематографією” [28, с. 6]), після аналізу змістового наповнення книги констатує відсутність повної кореляції між ними, що призводить до порушення горизонту очікування читача (“... проте з титульного аркуша дізнаєшся, що під цією назвою автор розуміє “Три фільми Ол. Довженка”, і увага читачеві перетворюється на здивовання” [28, с. 6]). Якщо Бізон стримано відгукнувся щодо доречності й актуальності передрукування в книзі статей про “Звенигору” та “Арсенал”, написаних доступно для масового читача мовою, мотивуючи це необхідністю ознайомити читачів з “епохальними для радянської кінематографії роботами” [28, с. 6], то появу в книзі статті “Майстер синтетичного образу”, у якій йдеться про фільм О. Довженка “Земля”, вважає недоречною. Бізон висловлює своє невдоволення тим, що Я. Савченко, розмістивши в книзі схвальну статтю про вищезгаданий медіатекст, не висвітлив дискусійних моментів його обговорення, приховав факт одноставного засудження цього фільму радянською громадськістю й не врахував специфічність викладу інформації, який не розрахований на пересічного читача. За твердженням автора, книга “Народження українського радянського кіна” “не корисна ні як сторінка з історії розвитку українського кіна, ні як нарис про творчість Довженка” [28, с. 6] і деякою мірою дискредитує видавництво “Укртеакиновидав”.

Використовуючи на початку рецензії на книгу М. Ушакова “Три оператори” екскурс у попередню діяльність видавництва “Теакинопечать” і згадуючи специфіку його видавничої продукції, зокрема низьку якість “кіно-біографічної літератури” [29, с. 4], яка сприяла популяризації кіноманії, М. Лядов відзначив контрарне функціональне призначення вищезгаданої книги й наголосив на “жвавій і популярній формі” викладу матеріалу як на ще одній перевазі інформаційного продукту. Серед недоліків автор зазначив “невдалий принцип об’єднання в одній брошурі трьох зовсім несхожих один на одного майстрів” [29, с. 4], різний підхід до висвітлення їх біографії та професійної діяльності.

Д.Ф. у рецензії на книгу М. Вороного “Трюки в кіні” [30], відзначивши переваги (вдалий підбір матеріалу, насиченість вдалими прикладами, легкість сприйняття матеріалу) і недоліки книги (використання ілюстрацій, які були в друці), зробив позитивний висновок про досягнення поставленої мети.

У рецензії на книгу Д. Батурова “Кіно-знаряддя культури” АСМА, рекомендуючи цю книгу робітничо-селянському читачеві, відзначив переваги видавничого продукту: виклад теоретичного матеріалу зрозумілою для читача мовою, компаративний аналіз радянського і закордонного кіно, виявлення в останньому маніпулятивних технологій, використаних “з метою одурманити пролетаріат” [31, с. 4] – і звернув увагу на

недоліки: недоречність інформації про прибутковість радянських фільмів, зарахування до найкращих фільму А. Курдюми “Вітер з порогів”.

В. Харченко позитивно оцінює книгу О. Фомічевої “Кіно за кордоном”, наголошуючи на її актуальності й перевагах. Зокрема, ідеться про присвячений історії розвитку закордонного кінематографу контент книги, який був зібраний із різних джерел і підданий соціальному аналізу. Прикметним є те, що автор, крім художніх фільмів, приділив увагу й культурфільму, свідомо “обмежуючись німою кінематографією” [32, с. 4]. Серед недоліків рецензент зазначив такі, як наявність деяких фактологічних помилок, спрощена соціальна характеристика діячів французького “Авангарду”.

Дм. Федоровський, проаналізувавши підзаголовок (“Як живе й працює Український Голівуд”) книги Й. Сивого “День на кінофабриці”, що дає читачеві конкретний горизонт очікування, стверджує його нереалізованість через поверхове розкриття теми, відсутність детальної інформації щодо виготовлення кінематографічної продукції, недостатню кількість ілюстрацій, їх невідповідність задуму автора (“Слід було, подаючи ілюстрації зовнішнього вигляду фабрики, дати внутрішній вигляд, декілька кутків, зразки декорацій, лябораторію, барабани...” [33, с. 6]). Незважаючи на вищезгадані недоліки, автор вважає її потрібною для популяризації досягнень української кінофабрики.

Заголовок статті Б. Сушицького “Припиніть марнотратство!...”, яка містить деякі елементи рецензії (актуальність теми, загальна оцінка інформаційного продукту), завдяки використаному спонукальному окличному реченню та його подальшому повторенню в тексті визначив тональність статті, що підсилюється оформленням (у лапках) лексеми “кіно-оповідання”, використанням вставної конструкції (“пробачте на слові” [34, с. 6]), а також риторичним питальним реченням (“Яку користь дадуть ці, пробачте на слові, “кіно-оповідання” нашому читачеві?” [34, с. 6]).

Не вважаючи актуальним видання збірок кінооповідань “Блискуча кар’єра”, “Поламані світлотіні”, що вже були розміщені в журналі “Кіно”, Б. Сушицький засудив нецільове використання державних коштів Укртеакіновидавом і наголосив на дефіциті книг, необхідних для розвитку кіновиробництва (“Хай це буде популярно-технічний нарис, популярна історія кіна, книжка про роботу оператора, режисера, книжка з поля соціології кіна”). У своїй рецензії на збірку ілюстрованих оповідань “Поламані світлотіні”, укладачем якої був Яблуненко, Б. Сушицький відзначив хорошу якість паперу, ілюстрацій, інформував про кількість оповідань (11), написаних різними авторами.

У статті В. Харченко з елементами рецензії (зазначення притаманної для рецензії інформації про книгу (“Блискуча кар’єра (Оповідання про кіно)”). Упорядкував В. Яблуненко. Вид. Укртеакіновидав), обґрунтування неактуальності видання) “Блискуча кар’єра (Оповідання про кіно)” негативно оцінено ініціативу Укртеакіновидаву (“неприпущенне збочення від складних і серйозних завдань видавництва” [35, с. 6]) видати вищезгадану збірку й надрукувати в журналі “Кіно” “своєрідний літературний жанр т. зв. кінооповідання” [35, с. 6], які автор вважав “порожньою кінобелетристикою” [35, с. 6]) і наполягав на недоцільності перевидання вищезгаданих творів. У статті, де є елементи рецензії, із маніпулятивною метою жирним накресленням виділено такі частини тексту, як назва видавництва й частина речення, де видавництво звинувачується у невиконанні поставлених перед ним завдань (“Укртеакіновидав” [35, с. 6], “а неприпущенне збочення від складних і серйозних завдань видавництва” [35, с. 6]).

У рецензії під назвою “Халтурна книжка”, яка, виконуючи прогностичну функцію, формує в читача конкретний горизонт очікування, підтверджений змістом тексту, Ю.М. ніякої позитивної оцінки не дав і зробив висновок щодо непридатності книги “Кіно на селі” і безвідповідальності автора та видавництва перед громадськістю. Не відкидаючи актуальність заявленої теми, рецензент зауважив, що Солодар не виконав поставлені завдання й створив інформаційний продукт, який дезорганізує читача, оскільки автор подав безпідставні твердження, що не відповідають дійсності, і застарілі статистичні дані. Для формування в читача негативної оцінки щодо вищезазначеного інформаційного продукту жирним накресленням у тексті виділено недоліки та висновки таким чином, що утворився міні-текст.

4. Висновки

Під час аналізу інформаційних матеріалів “Кіно-газети” за 1930 рік було з’ясовано специфіку висвітлення діяльності видавництва “Укртеакіновидав”:

1. Використання спочатку фрази-орієнтиру, що, привертаючи увагу читача нестандартним оформленням, підвищує імідж українського видавництва завдяки антитезі, згодом – фраз-орієнтирів, які містять критичну оцінку вищезгаданого органу.

2. Висвітлення причин створення видавництва “Укртеакіновидав”, напрямів діяльності новоствореного органу, його перспектив та недоліків роботи.

3. Використання після статей, у яких порушується проблема функціонування Укртеакіновидаву, приміток рекомендаційного характеру.

4. Розміщення рецензій на книги – інформаційного продукту вищезгаданого видавництва.

5. Подяка. Висловлюю подяку чоловікові, другу, наставникові Холоду Олександрові Михайловичу.

6. Список літератури

1. Кобилянський Я. Кіно-літератури бракує / Я. Кобилянський // Кіно-газета. – 1930. – №1 (31)-2 (32). – С. 4.

2. Розенбаум В. Дайте книжку про кіно / В. Розенбаум // Кіно-газета. – 1930. – №1 (31)-2 (32). – С. 4.
3. Ром Ан Виправте хиби / Ром Ан // Кіно-газета. – 1930. – №1 (31)-2 (32). – С. 4.
4. Порфір'єв Ів. Укртеакіновидав відповідає / Ів. Порфір'єв // Кіно-газета. – №3 (33)-4(34). – С. 5.
5. Лазарев Що нам потрібно / Лазарев // Кіно-газета. – 1930. – №3 (33)-4 (34). – С. 5.
6. Російське в-во “Теакинопечать” не обслуговувало / нацменшостей, разом з тим припускаючи ідеологічні/збочення в своїй продукції. Організація “УКРТЕАКІНОВИДАВ’у” цілком впливає із національної політики комуністичної партії. Пролетарська громадськість допоможе “УКРТЕАКІНОВИДАВ’ові” задовольнити вимоги українського кіноглядача на доброякісну книжку про мистецтво (фраза-орієнтир) // Кіно-газета. – 1930. – №5 (35). – С. 3.
7. Сатир “Потрійна бухгалтерія в “ТЕАКИНОПЕЧАТИ”” / Сатир // Кіно-газета. – 1930. – №5 (35). – С. 3.
8. Ас Як не треба допомагати / Ас // Кіно-газета. – 1930. – №3 (33)-4(34). – С. 5.
9. Забужний М. Збагатімо радянську мистецьку зброю / М. Забужний // Кіно-газета. – 1930. – №5 (35). – С. 3.
10. Що обіцяє “Укртеакіновидав” // Кіно-газета. – 1930. – №3 (33)-4 (34). – С. 5.
11. Оголошення Укртеакіновидаву // Кіно-газета. – 1930. – №16 (46). – С. 6.
12. Оголошення Укртеакіновидаву // Кіно-газета. – 1930. – № 15 (45). – С. 6.
13. Звернення редакції до передплатників // Кіно-газета. – 1930. – №6 (36). – С. 1.
14. Попередження від Укртеакіновидаву // Кіно-газета. – 1930. – №6 (36). – С. 1.
15. Кіно-книжку під контроль мас. Сигналізуємо: Укртеакіновидав подекуди марно витрачає гроші на непотрібні книжки // Кіно-газета. – 1930. – №15 (45). – С. 6.
16. Роботу кіновидавництва під контроль пролетарської громадськості! // Кіно-газета. – 1930. – № 26 (56). – С. 4.
17. Порфір'єв І. Про реорганізацію видавничої справи / І. Порфір'єв // Кіно-газета. – 1930. – №26 (56). – С. 4.
18. Книжки й фільми (рубрика) // Кіно-газета. – №17 (47). – С. 6.
19. Під контроль глядача (рубрика) // Кіно-газета. – №6 (36). – С. 4.
20. Під контроль глядача книжки і фільми (рубрика) // Кіно-газета. – 1930. – №8 (38)-9 (39). – С. 8.
21. Під контроль кіногромадськості (рубрика) // Кіно-газета. – 1930. – № 22 (52). – С. 4.
22. Нові книжки й фільми (рубрика) // Кіно-газета. – №16 (46). – С. 6.
23. Під контроль пролетарської кіногромадськості (рубрика) // Кіно-газета. – №23 (53). – С. 4.
24. Сушицький Б. П. Нечеса “Кінотеатри та кіномани” (рецензія) / Б. Сушицький // Кіно-газета. – № 17 (47). – С. 6.
25. Сушицький Б. К. Миклашевський “Звукове кіно” / Б. Сушицький // Кіно-газета. – 1930. – №19 (49). – С. 5.
26. Сушицький Б. Батуров “Партія і Ленін про кіно” / Б. Сушицький // Кіно-газета. – 1930. – №31 (61). – С. 4.
27. Сушицький Б. Й. Дельмонт “Дикі звірі в кіні” / Б. Сушицький // Кіно-газета. – №13 (43)-14 (44). – С. 6.
28. Бізон Я. Савченко “Народження українського радянського кіна” / Бізон // Кіно-газета. – 1930. – № 12 (42). – С. 6.
29. Лядов М. М. Ушаков “Три оператори” / М. Лядов // Кіно-газета. – №6 (36). – С. 4.
30. Д.Ф. М. Вороний “Трюки в кіні” / Д.Ф. // Кіно-газета. – 1930. – №8 (38)-9(39). – С. 8.
31. АСМА Д. Батуров “Кіно-знаряддя культури” / АСМА // Кіно-газета. – 1930. – №22 (52). – С. 4.
32. Харченко В. О. Фомічева Кіно за кордоном / В. Харченко // Кіно-газета. – 1930. – №22 (52). – С. 4.
33. Федоровський Дм. Й. Сивий День на кінофабриці / Дм. Федоровський // Кіно-газета. – 1930. – №3 (33)-4(34). – С. 6.
34. Сушицький Б. Припиніть марнотратство!... / Б. Сушицький // Кіно-газета. – 1930. – №15 (45). – С. 6.
35. Харченко В. Блискуча кар'єра (Оповідання про кіно). Упорядкував В. Яблуненко. Вид. Укртеакіновидаву / В. Харченко // Кіно-газета. – 1930. – №15 (45). – С. 6.
36. Ю.М. Халтурна книжка Ц. Солодар “Кіно на селі” / Ю.М. // Кіно-газета. – 1930. – №23 (53). – С. 4.

7. References

1. Kobilyans'kiy Y.A. (1930) “Kino-literaturi brakuê”, *Kino-gazeta*, №1 (31) – 2 (32), S. 4.
2. Rozenbaum V. (1930) “Dayte knizhku pro kino”, *Kino-gazeta*, №1 (31) – 2 (32), S. 4.
3. Rom An (1930) “Vipravte khibi”, *Kino-gazeta*, №1 (31) – 2 (32), S. 4.

4. Porfir'êv Ív. (1930) "Ukrteakínovidav vídpovídaê", *Kíno-gazeta*, №3 (33) – 4 (34), S. 5.
5. Lazarêv (1930) "Shcho nam potribno", *Kíno-gazeta*, №3 (33) – 4 (34), S. 5.
6. *Kíno-gazeta* (1930), "Rosíys'ke v-vo "Teakinopechat" ne obslugovovalo / natsmenshostey, razom z tim pripuskayuchi ídeológichní / zbochennya v svoíy produktsíi. Organizatsíya "UKRTEAKÍNOVIDAV'u" tsílkom viplivaê íz natsíonal'noi polítiki komunístichnoi partíi. Proletars'ka gromads'kíst' dopomozhe "UKRTEAKÍNOVIDAV'oví" zadovol'niti vimogi ukráíns'kogo kínoglyadacha na dobroyakísnu knizhku pro mistetstvo (oriêntir-fraza)", №5 (35), S. 3.
7. Satir (1930) "Potríyna bukhgal'teríya v" TEAKINOPECHATI """, *Kíno-gazeta*, №5 (35), S. 3.
8. As (1930) "Yak ne treba dopomagati", *Kíno-gazeta*, №3 (33) – 4 (34), S. 5.
9. Zabuzhniy M. (1930) "Zbagatímo radyans'ku mistets'ku zbroyu", *Kíno-gazeta*, №5 (35), S. 3.
10. *Kíno-gazeta* (1930), "Shcho obítsyaê "Ukrteakínovidav""", №3 (33) – 4 (34), S. 5.
11. *Kíno-gazeta* (1930), "Ogoloshennya Ukrteakínovidavu", №16 (46), S. 6.
12. *Kíno-gazeta* (1930), "Ogoloshennya Ukrteakínovidavu", №15 (45), S. 6.
13. *Kíno-gazeta* (1930), "Zvernennya redaktsíi do peredplatnikív", №6 (36), S. 1.
14. *Kíno-gazeta* (1930), "Poperedzhennya Ot Ukrteakínovidav", №6 (36), S. 1.
15. *Kíno-gazeta* (1930), "Kíno-knizhku pid kontrol' mas. Signalízuêmo: Ukrteakínovidav podekudi marno vitrachaê groshí na nepotribní knizhki", №15 (45), S. 6.
16. *Kíno-gazeta* (1930), "Robotu kínovidavnitstva pid kontrol' proletars'koi gromads'kosti!", №26 (56), S. 4.
17. Porfir'êv Í. (1930) "Pro reorganizatsíyu vidavnichoi spravi", *Kíno-gazeta*, №26 (56), S. 4.
18. *Kíno-gazeta* (1930), "Knizhki y fil'mi (rubrika)", №17 (47), S. 6.
19. *Kíno-gazeta* (1930), "Pid kontrol' glyadacha (rubrika)", №6 (36), S. 4.
20. *Kíno-gazeta* (1930), "Pid kontrol' glyadacha knizhki í fil'mi (rubrika)", №8 (38) – 9 (39), S. 8.
21. *Kíno-gazeta* (1930), "Pid kontrol' kínogromads'kosti (rubrika)", №22 (52), S. 4.
22. *Kíno-gazeta* (1930), "Noví knizhki y fil'mi (rubrika)", №16 (46), S. 6.
23. *Kíno-gazeta* (1930), "Pid kontrol' proletars'koi kínogromads'kosti (rubrika)", №23 (53), S. 4.
24. Sushits'kiy B. (1930) "P. Nechesa "Kínoteatri ta kínomani" (retsenziya)", *Kíno-gazeta*, №17 (47), S. 6.
25. Sushits'kiy B. (1930) "K. Miklashevs'kiy "Zvukove kíno""", *Kíno-gazeta*, №19 (49), S. 5.
26. Sushits'kiy B. (1930) "Baturov "Partíya í Lenín pro kíno""", *Kíno-gazeta*, №31 (61), S. 4.
27. Sushits'kiy B. (1930) "Y. Del'mont "Dikí zvíri v kíní""", *Kíno-gazeta*, №13 (43) – 14 (44), S. 6.
28. Bizon YA. (1930) "Savchenko "Narodzhennya ukráíns'kogo radyans'kogo kína""", *Kíno-gazeta*, №12 (42), S. 6.
29. Lyadov M. (1930) "M. Ushakov "Tri operatori""", *Kíno-gazeta*, №6 (36), S. 4.
30. D.F. (1930) "M. Voroniy "Tryuki v kíní""", *Kíno-gazeta*, №8 (38) – 9 (39), S. 8.
31. ASMA (1930) "D. Baturov "Kíno-znaryaddya kul'turi""", *Kíno-gazeta*, №22 (52), S. 4.
32. Kharchenko V. (1930) "O. Fomícheva Kíno za kordonom", *Kíno-gazeta*, №22 (52), S. 4.
33. Fedorovs'kiy Dm. (1930) "Y. Siviý Den' na kínofabritsí", *Kíno-gazeta*, №3 (33) – 4 (34), S. 6.
34. Sushits'kiy B. (1930) "Pripinít' marnotratstvo! ...", *Kíno-gazeta*, №15 (45), S. 6.
35. Kharchenko V. (1930) "Bliskucha kar'êra (Opovidannya pro kíno). Uporyadkuvav V. Yablunenko. Vid. Ukrteakínovidav", *Kíno-gazeta*, №15 (45), S. 6.
36. YU.M. (1930) "Khalturna knizhka TS. Solodar "Kíno na selí""", *Kíno-gazeta*, №23 (53), S. 4.

Холод Анна Ярославовна. Специфика освещения в “Кино-газеті” (1930) деятельности издательства “Укртеакіновидав”

Аннотація

В статье, которая позволит воссоздать целостную картину развития украинского издательского дела в советский период, раскрывается специфика освещения в “Кино-газете” (1930) деятельности издательства “Укртеакіновидав”. Для достижения поставленной цели проанализированы фразы-ориентиры; статьи, в которых содержится информация о причинах создания украинского издательства, направления его деятельности, перспективы развития, недостатки работы; примечания рекомендательного характера от редакции “Кино-газеты”; рецензии на книги, что стали информационным продуктом украинского издательства “Укртеакіновидав”.

Благодаря проанализированным информационным материалам определены основные проблемы деятельности вышеупомянутого издательства, диапазон его издательской продукции, функциональность фраз-ориентиров и специфика их оформления.

Ключевые слова: издательство “Укртеакіновидав”, “Кино-газета”, рецензія.

Kholod Anna Yaroslavovna. Specifics coverage in the "Movie-newspaper" (1930) publishing the activities "Ukrteakinovydav"

Annotation

In an article that will recreate a complete picture of Ukrainian publishing in the Soviet period, revealed the specifics of coverage "Cinema-newspaper" (1930), of publishing "Ukrteakinovydav." To achieve this goal analyzed phrases guidelines; article, which contains information about the reasons for the establishment of Ukrainian publishing houses, its activities, prospects of development of the shortcomings; recommendatory note from the editors of "Cinema-newspaper"; reviews of books that became Ukrainian information product publishing "Ukrteakinovydav."

Thanks to the information analyzed materials found major problems of the above mentioned publishing house, its range of publishing products, functionality phrases guidelines and specifics of their design.

Keywords: publishing "Ukrteakinovydav", "Cinema-newspaper" review.